

PASARETI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2017. április 13.
(csütörtök/passió)**

Földvári Tibor

A KÖZÉPSŐ KERESZT

Énekek: 230; 338; 630

Lekció: Márk 14,22-15,47

Alapige: Márk 15,27-32

Két rablót is megfeszítének vele, egyet jobb és egyet bal keze felől. És beteljesedék az írás, amely azt mondja: És a bűnösök közé számláltaték. Az arra menők pedig szidalmazták őt, fejüket hajtogatván és mondván: Hah! Aki lerontod a templomot, és három nap alatt fölépíted; szabadítsd meg magadat, és szállj le a keresztről! Hasonlóképpen pedig a főpapok is, csúfolodván egymás között, az írástudókkal együtt mondják: Másokat megtartott, magát nem bírja megtartani. A Krisztus, az Izráel királya, szálljon le most a keresztről, hogy lássuk és higgyünk. Akiket vele feszítettek meg, azok is szidalmazták őt.

Imádkozzunk!

Magasztalunk, mennyei Édesatyánk, hogy kétszer is énekelhettük az első és utolsó versben: „Áll a Krisztus szent keresztje elmúlás és rom felett.” Magasztalunk, Urunk, hogy noha a bűneset utáni állapotok között, a halandóságunk biztos tudatában kell még élnünk vagy talán elmennünk, de köszönjük, hogy Jézus Krisztus keresztje állt, és ami akkor és ott történt dicsőséges feltámadásában be is teljesedve, az számunkra itt és most új életet jelent, boldog életet. Köszönjük, hogy azért is, mert köszöntöttél bennünket az igében: „Az Isten pedig a mi hozzánk való szerelmét abban mutatta meg, hogy mikor még bűnösök voltunk, Krisztus érettünk meghalt.” Mennyei Édesatyánk, ma is hisszük, hogy az Úr Jézusban akarod mutatni szerelmedet Szentlelked és igéd által. Éneklésünk, a kórus éneke, az imádságaink során is mindez hadd valósuljon meg, az Úr Jézus érdeméért.

Ámen.

Igehirdetés

A kereszt a bibliai képben is – vagy amikor itt Magyarországon, úgymond keresztyén országunkban vagy keresztyén Európában járunk az utakon, láthatunk kereszteket különböző díszítéssel – azt hirdeti, hogy átokhalál, átkozott az, aki fán függ. A Galata levél 3. részében Pál apostollal ezért íratta le Isten Szentlelke: „Krisztus váltott meg minket a törvény átkától, átokká levén érettünk; mert meg van írva: Átkozott minden, aki fán függ.” Nekünk a passiótörténet felolvasása is ünnepélyes. Szomorúan halljuk az eseményeket, mert rettenetes az emberi gonoszság, de mégis valamilyen szempontból nekünk ez ünnep. Viszont a kereszt úgy önmagában azt hirdeti, hogy valami átkozott. Ami rettenetes, mert azt jelenti, hogy Isten ítélete alatt van mindörökre. A megváltás titka tehát a kereszt képében a Szentírás során is előjön, hogy milyen az a halál, amit Jézusnak meg kellett halnia. Az evangélium: mit tett Isten Jézus Krisztus által a bűnös ember szabadításáért. És a kereszt ezt a titkot mutatja be.

Viszont Márknál is, ahogy a többi evangélistánál látjuk, hogy nemcsak egy kereszt volt akkor ott, hanem három. A három kereszt is evangéliumot hirdet mindenképpen. A középső kereszt. Azért kellett három, hogy ott középen lehessen mindenképpen egy. Nemcsak azt jelenti ki tehát az Írás, hogy ki is függött ott a kereszten – az fontos persze –, hanem az üzenet miatt most ez a hangsúlyosabb, hogy kikért függött ott. A három kereszt azt a jelentést, azt az üzenetet hordozza, hogy kikért halt meg a Megváltó, majd támadott föl. A kereszt középen a megváltás titkának a személyessé válását, annak lehetőségét hirdeti.

Nem is az az igazi kérdés nekünk így tehát, hogy miért is halt meg az Úr Jézus, hanem hogy kiért halt meg, és a három kereszt erre utal. S hogy kikért is halt meg az Úr Jézus, olyan egyszerűen ki lehet mondani. Énekelte a kórus is, mi is már: a bűnösökért. Hogy ez személyessé lehessen számunkra, vizsgáljuk meg így a történetet, egyszerű gondolatban majd, hogy kinek tartották az akkori, ott levő bűnös emberek Jézust, aki ott a középső kereszten függött; kinek tartotta Isten ott a középen függő Jézust; s most már személyessé válva: kinek tartjuk mi. Kinek tartod te (remélem, hogy az is igaz, amit most mondok), az Istenben bízó, az Úr Jézust követő hívő ember, közösség?

Rablók közé lett az Úr Jézus megfeszítve. Látszik a Márk evangéliuma szerkesztésében, hogy a mi időszámításunk szerinti délelőtti 9 és déli 12 óra közti időszaknak a legfontosabb üzenetét a Jézus mellett függő rablók szempontjából akarja elmondani, mert azt olvassuk, hogy megfeszítették őt az itteni időszámítás szerint 3 órakor, majd a 27. verset olvastuk: „Két rablót is megfeszítének vele, egyet jobb és egyet bal keze felől.” És mielőtt hallottuk volna, hogy „mikor pedig hat óra lőn”, előtte ezt hallottuk: „Akiket vele feszítettek meg, azok is szidalmazták őt.” Ez egyfajta keretet jelez a délelőtti eseményekkel kapcsolatban ott a passiótörténetben.

Kinek tartották Jézust a rablók? A vezetőik? Meg az arra járók? Látszik a viselkedésükből, hogy, most keresztyén szempontból mondva, ők azért nagyon gonoszak. Pedig a három kereszt és ott a középső kereszt azt akarja jelezni,

hogy a leggonoszabb ott van középen a kereszten függve, hiszen őt már a társadalom is kitaszította, sőt ítéli.

De kinek tartották a bűnös emberek, az akkori bűnös emberek Jézust? Itt három egyszerű csoportot, háromféle személyt, személyiséget lehet említeni.

Ha sorba megyünk, először azt olvastuk, hogy az arra menők. „Az arra menők pedig szidalmazták őt fejüket hajtogatva.” Ők tehát nem azok voltak, akik ott voltak végig az események során, lehet, hogy kíváncsiságból is, hanem ők csak arra jártak, mentek ott az úton a Golgota közelében, de mivel megpillantották, hogy: – Jé, ott van a három kereszt! És jé, ki függ ott középen! – elkezdték szidalmazni az ott függő Jézust.

Nagyon fontos tehát, hogy ők nem foglalkoztak Jézussal, őket nem érdekelte ez az egész, hanem ők a nap során – különösen ugye reggeli órák vannak, hiszen 9 óra –, a délelőtti során valamit el akartak intézni vagy Jeruzsálemben vagy Jeruzsálemből mentek másfele vagy ott a környéken a földjeikre mentek. A lényeg: őket egyáltalán nem érdekelte a Jézus-ügy, de mivel meglátták Jézust a kereszten függve, elkezdtek szidalmazni. És nagyon, nagyon gúnyosan és nagyon hamisan. Csak annyit hadd jegyezzek meg, ez a: – Hah! Aki ezt mondtad, hogy, lerontod a templomot és három nap alatt fölépíted. – ez olyan fajta gúnyos kérdés, mint amilyet például Góliát mondott Dávidnak, amikor olyan lenézően mondja, hogy: – Te akarsz velem harcolni?

Benne van tehát az arra menők személyében az az embertípus, de ez nem is típus, és nem is jól mondtam, mert nem embertípus. Bűnös embertípus! Aki nem foglalkozik Jézussal, de mégis megvan róla a véleménye és mindenképpen negatív. Természetesen ezek az emberek képviselték az akkori média hamis híradásait, híreit. Eszükbe jutott az, amit hallottak az akkori médiából, és képviselték gúnyosan beszédükkel.

Látszik tehát, hogy az Úr Jézusnak a bűnös emberek felől való jellemzője nemcsak a kivégzettek elhelyezése szempontjából látszódott, hanem mindenképpen jött a szívből, „mert a szív teljességéből szól a száj”. És az arra menők, csupán arra menők is ezt képviselik.

Aztán ott vannak a vezetők. Láttunk olyan képeket nem is olyan régen, pár éve, amikor azért nagyon magas beosztású politikusok olyan módon viselkedtek bizonyos eseményeknél, hogy még a saját embereik is mondták, hogy azért ezt nem kellett volna, mert nem volt méltó hozzájuk az a viselkedés. Itt a vezetők, Izrael népe lelki és politikai vezetői szinte magukból kikelve ugyanazt csinálják, mint az arra menők. Jellemző az Írás sorrendjében, hogy először az arra menők jellemzője, és hogy hasonlóképpen a vezetők is.

Ők viszont annyira gyűlölik Jézust, hogy nem is hozzá beszélnek – még arra se méltatják –, hanem egymás között mondják a gúnyos szavakat. És nagyon fontos, hogy ezek a vezetők hihetetlen keményszívűek. Amazokkal ellentétben őket nagyon is érdekelte a Jézus-ügy, és most már hihetetlen öröm van a szívükben, hiszen a Jézus-ügynek vége. Végre vége. De még megadni a lehetséges gúnyolódást, hogy minél fájóbb legyen ennek az istenkáromlónak az élete.

Istenkáromló. Amikor a szó szerepel ott az arra menők szájából, és hasonlóképpen szidalmazták a vezetők is, az alapjelentése annak az ősi szónak istenkáromló, istenkáromlás. Hallottuk, hogy Jézust ezért ítélték el. A harmadik parancsolat elleni bűn: istenkáromlás. És ha Jézus Isten Fia, akkor istenkáromlás. De hát Jézus nem lehet az!

Ezek a vezetők tudatosan elutasították. Nem tudták letagadni, hogy csodák történtek, azt viszont vallották, hogy ezek a csodák csak a sátán erejével, és lám most már a sátán se tud segíteni. Dehogyan fog ő lejönni a keresztről! Ők csak mondták, hogy: – Ha majd látjuk, akkor hiszünk! Lássuk és higgyünk! – ők meg voltak győződve, hogy Jézus ott fog maradni a kereszten.

A harmadik féle személy, ők ugye ketten vannak: a Jézus jobb és balkeze felől kereszten függő rablók, rablógyilkosok. Ők is szidalmazták Jézust. Az a szó jelentése még, hogy számonkértek rajta sok mindent. Fontos aláhúzni, hogy mind a ketten. Tehát a később majd megtérő rablógyilkos is ott a kereszten kezdetben, tehát 9 órától kezdődően szidalmazta, gyalázta az Úr Jézust.

Itt meg úgy szeretném a példát hozni: az a fajta bűnös ember, aki még a halála utolsó óráiban – de hadd mondjam így inkább –, a halálára készülve az utolsó percekben is gyalázza azt, aki ott függ középen a kereszten. Nekik már nem sok volt hátra. Lukács evangéliumából tudjuk meg, hogy amikor már az egyikőjükben változás állt be, ő lesz az, aki Jézus kegyelmét elfogadja, de a másik érvelése hozza ki belőle azt aztán, ami számunkra a történetben látszik, hogy milyen kegyelmes az Úr, hogy akkor is megváltozhat valaki, akármilyen mélyen is van lelkileg.

Szóval az, az úgy tűnik, hogy meg nem térő, a történetek szempontjából rablógyilkos azt mondta Jézusnak ott a legvégefele már, hogy: – Szabadítsd meg magadat meg minket is! De jellemző, hogy itt a bűnös embernek, már a halála előtt levő bűnös embernek még mindig csak a maga baja a fontos, és elsősorban nem a bűne, nem a lelki dolgok, hanem a szabadulás. Még mindig magával törődik és nem Jézusra néz.

Kinek tartják tehát az akkor élő bűnös emberek, különböző bűnös emberek Jézust? Hát a főbűnösnek. Azért függ középen. Lehet, hogy Pilátusnak is volt ebben része, hogy Jézust középre tették – nem tudjuk –, de egy biztos, hogy az arra járók, a vezetők, meg a két ott függő kivégzett, akik már csak pár percig élhettek, pár órát, Jézust a főbűnösnek tartják. Nagyon jó, hogy ott függ Jézus, odavaló.

Kinek tartotta Isten? Olyan jó, bátorító kimondani mindabból, ami már eddig elhangzott a felolvasásból, az imádságainkból, az énekekből, a kórus énekéből is, hogy Isten is a főbűnösnek tartotta az Úr Jézust. Ez nem volt véletlen, hogy Jézus középen függött ott a kereszten a kettő között. Azon túl, hogy – mindjárt utalok is rá –, ez mindenképpen ígéret beteljesedése, de az látszik, hogy Isten nagyon is azt akarta, hogy látszódjon, hogy milyen bűnös van ott a kereszten az ő szempontjából is. Az emberek gonoszsága, gyalázása, szidalma is Isten számára, az ő tervének a végrehajtása meg az ígéretének a beteljesedésének a része volt természetesen.

A Károli-fordítású Biblia azért adja vissza a 28. versben, hogy beteljesedjék az Írás, mert a Károli egy olyan szövegvariánst használt, ahol szerepelt ez a kijelentés. Vannak olyan szövetrészetek, ahol nem találjuk ezt a verset, de az egész történetből is látszik, hogy itt ígéretet akar Isten beteljesíteni. Azt az ígéretet, hogy a bűnösök közé számláltatott, tehát bűnös. És ha közöttük van, akkor ő a legfőbb bűnös. Ha belegondolunk, tényleg ezt kell mondani, hogy ő a főbűnös, mert a Korinthusi 2. levélben azt mondja Isten Lelke által Pál: „Azt, aki bűnt nem ismert, bűnné tette értünk.” „Azt, aki bűnt nem ismert, bűnné tette...” Nemcsak bűnös, hanem valaki, akit bűnné tett Isten.

Mi az üzenet? Kikért halt meg Jézus? Bűnösökért. Ezért fontos, hogy Isten hogyan viszonyult az egyszülött Fiúhoz, amikor ott középen a kereszten függött. Hogy szállt volna le Jézus a keresztről – ahogy itt mondták, többen is, többféle módon is –, hogy szállt volna le a keresztről, hiszen pontosan ezt beszélte meg az Atyával. Márk evangéliumában pedig kifejezetten kiemelendő ez, hiszen hallottuk, azzal kezdte Jézus: „Abbá, Atya!”. „Abbá, Atyám! Minden lehetséges neked.” Tehát neked lehetne egy másik út a megváltásra – most hadd mondjam így –, hogy én ne legyek főbűnös, hanem maradjak meg egyszülött Fiúnak a veled való szeretetkapcsolatban, de közben a bűnösökért is történjen valami a megváltásra nézve. De az evangélium az, hogy mit tett Isten Jézus által, hogy szabadulás szerezzon az elveszett bűnösnek. Jézus tehát ezt megharcolta Gecsemáné kerti imádságában. A kórus darabjai közül az egyik legkedvesebb számomra, amit most én nem énekelhettem sajnos velük (itt a szószékről nem lett volna jó énekelni), az „Éli, Éli! Lamma sabaktáni?” szöveget, gyönyörű kijelentést visszaadó igei üzenet, hogy ő a főbűnös ott középen, látszik, a bűnösökért, hogy ő lett elhagyatott az Istentől.

Csak néhány Íge még: Jézus ellenségei is úgy beszéltek róla, hogy ő a vámszedő és a bűnösök barátja. Aztán szintén egy rabló, noha nem volt rablógyilkos, de mivel sokakat kifosztott, lehet, hogy sokan Izraelben vagy Jerikóban miatta haltak meg idő előtt, Zákeus, a fővámszedő. Ott mondja Jézus: „Mert az embernek Fia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa azt, ami elveszett.” És az elveszett, az már nemcsak bűnös, hanem aki az átkozott, aki Isten ítélete alatt van. Péter pedig a levelében azt mondja, hogy: szidalmaztatván viszont nem szidalmazott, nem fenyegetőzött, pedig őt fenyegették, hanem tűrte az Úr Jézus, amit tűrnie kellett ott.

Isten tehát kinek tartotta az egyszülött Fiút? A köszöntés igéjét hallottuk: „Az Isten pedig a mi hozzánk való szerelmét – Károliban ez a mély kifejezésű szó: szerelmét –, szeretetét abban mutatta meg, hogy mikor még bűnösök voltunk, Krisztus értünk meghalt.” Viszont ahhoz Krisztusnak vállalni kellett ezt, hogy ő a főbűnös. Hogyan is szól tehát az Ézsaiás könyve 53. részében ott a 12. versben a végén az Írás? „...és a bűnösök közé számláltatott; pedig ő sokak bűnét hordozá, és a bűnösökért imádkozott!” Számláltatott, sokak bűnét hordozá, imádkozott a bűnösökért. Az ottani ősi szóban benne van, hogy valaki törvény nélkül él, gonoszul él, bűnös, de közénk számláltatott és hordozta a bűneiket, és imádkozott is értük.

Az Úr Jézus – a Lukács evangéliumából tudjuk – a keresztfeszítés kezdetén, tehát 9 órakor, csak ezt Márk most nem írta le, és a halála pillanatában, tehát a legutolsó szavaként valamikor délután 3 és 4 óra között mondta ki az imádságát. Mi volt az első? „Atyám! Bocsáss meg nekik, mert nem tudják, hogy mit tesznek!” Az utolsó pedig: „Atyám, a te kezeidbe teszem le az én lelkemet.” Benne van tehát, hogy az Úr Jézus, ott a középén függő Megváltó Isten szemében is ítéletre méltó, ezért elhagyja. Mindörökre ő hordozza a kárhozatot, a bűnt, a halált. Mindezt mégis azért, hogy így megszabadítson. A temetése is hirdeti, hogy lesz majd feltámadás. „De Atyám, a te kezeidbe teszem le lelkemet” – imádsága pedig előkészíti ezt. Megy a paradicsomba az Atyához. Kezébe teszi lelkét, hogy aztán a dicsőséges feltámadásban megpecsételje Isten, hogy valóban minden elvégeztetett. De ehhez Jézusnak Isten szemében is a főbűnösnek kellett lennie. Ez volt a megváltás titka. De kikért? Bűnösökért.

S ez az utolsó gondolat, a legszemélyesebb, hogy akkor mi, te meg én, pasaréti hívő testvérek vagyunk, vagy talán még nem járunk a hitben, de már közel vagyunk, vajon mi azt merjük-e kimondani, hogy akkor énértem is. De akkor ennek van egy üzenetértéke, mert a három keresztt azt hirdeti, hogy kikért? Bűnösökért. Ezt nagyon nehéz kimondani, ha belegondolunk. Mert mindenki más inkább az. Még az is elmegy, hogy: igen, bűnösök vagyunk. De ha azt mondja ki valaki, hogy énértem halt meg és támadt föl, akkor ott benne kell legyen, hogy bűnös vagyok.

Emlékezzünk Pálra, Saulra, aki ott a Timótheushoz írt 1. levelében az 1. részben örömmel vallja meg, hogy ő a bűnösök közt az első. Azért vallja meg örömmel, mert végig arról beszél mellette, hogy pontosan ebben mutatta meg Isten az irántam való mérhetetlen kegyelmét, hogy én milyen voltam, illetve még mindig milyen vagyok. És ez a Pál az, aki kesereg, hogy: „Óh, én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg e halálnak testéből?” De Jézusra néz: de hála legyen az Istennek, a mi Urunk, Jézus Krisztus. Pál apostol megérése előtt is és megtérése után is folyamatosan látta: igen, én bűnös vagyok, de már nem Jézus ellen vagyok, hanem Jézussal élek, és az ő kegyelmét, Isten kegyelmét tapasztalom minden nap, és erre rászorulok.

Tegnap a gyerekek közt szolgáltunk az otthonban, és megkérdeztük a beszélgetés során, hogy: – Na, nektek van-e bűnötök? Persze a gyerekek elkezdtek viccelődni, hogy milyen bűnük van. Olyat mondtak, ami persze nem rájuk jellemző. Aztán az egyikőjük elmondta őszintén: hát igen, én már loptam. És látszott, hogy ezt őszintén mondta. Nekem is olyan jó érzés volt, rögtön eszembe juttatta az Úr, hogy hát, akkor nagyon közel lehetsz az Úr Jézushoz, illetve Jézus nagyon közel van hozzád, mert ott a keresztt mellett, Jézus kereszttje mellett, hát éppen olyanok is voltak, akik loptak. Pontosán azért is halt meg az Úr Jézus.

Egy kisgyermek, ő még nem tért meg, de azt őszintén tudta mondani egy kérdésnél, hogy én valamit tettem, amiről megtudtam, hogy az nem kedves Istennek. Nem sok van, lehet hátra, hogy ő is megismerje az Úr Jézus szeretetét, kegyelmét. Nem az a kérdés tehát, hogy mások milyennek mondanak, hanem

az a kérdés, hogy Jézus, ha ő volt a főbűnös, Jézusért az Isten kinek tart téged meg engem. A biztosan megtérő lator kegyelmet kapott, aztán ő nem sokára ment szintén a mennybe, a paradicsomba. Őneki nem volt lehetősége tovább élni a földön. Nekünk viszont van.

Ez az igei üzenet azt erősíti számunkra: hogy állsz a bűnnel? Hogy állsz a bűneiddel megtért emberként is? Hogy állsz azzal a kérdéssel, hogy bűnös vagyok? Látod-e Jézust, a főbűnöst, de aki meghalt és föltámadott, hogy mi, akik lehet, hogy még küzdünk, mint Pál is, de élhetünk bocsánatban, mert van bocsánat, hiszen meghalt értem Jézus. Elhordozta azért a bűnért is az ítéletet, amittől nagyon nem tudsz szabadulni még, úgy érzed. Naponta meg tud tartani minden bukásunk ellenére, mert a Római levélben ezt mondja az apostol: „... ahol megnövekedik a bűn, ott a kegyelem sokkal inkább bővülködik.”

Jézus a három kereszt üzenetében számunkra, ami vele ott és akkor történt, ma itt és most ezt mondja: én a bűnösökért haltam meg, támadtam föl! Hogy kegyelmet nyert bűnösök legyünk.

Imádkozzunk!

Magasztalunk azért, mennyei Édesatyánk, hogy a Gecsemáné kertben eldőlt már a mi megváltásunk titka. És imádunk téged, hogy amikor képeken is láthatjuk a három keresztet, emlékezhetünk arra, hogy kikért történt a megváltás. Köszönjük, Urunk, hogyha mi szívből mondhattuk az apostollal együtt vagy a megtérő latorral együtt: értem is. Bocsásd meg, Urunk, ha még mindig nem akarjuk ezt elfogadni. Kérünk, Urunk, győzz meg bennünket.

És imádkozunk azért, hogy az életünk mutassa, hogy mi kegyelmet nyert bűnösök vagyunk, és ha sok is a bűn, de bővülködik a kegyelem. Nem akarunk visszaélni a kegyelemmel, szeretnénk élni belőle.

Urunk, nekünk adtál időt, hogy ebben a földi életben éljük meg a krisztusi életet. Néha úgy érezzük, bárcsak már nálad lennénk, de Urunk, köszönjük, hogy még mindig itt akarsz tartani, hiszen még mindig vannak elveszettek, akiket rajtunk keresztül is akarsz magadhoz vonni.

Áldd meg, Urunk, az ünnep hátralévő istentiszteleteit, igehirdetéseit. Szólíts meg bennünket is, azokat is, akiket hívunk vendégként talán. Ebben az ünnepi időszakban is legyenek olyanok, akik nem ellenségek, nem szidalmazók, hanem akik megtérnek az Úr Jézushoz.

Hallgasd meg imádságunkat Jézus érdeméért, Atyánk.

Ámen.

630

Isten Báránya

✂ Rappard, Dora (1842-1923)

🎵 Rappard, Dora (1842-1923)

✂ Vargha Gyuláné (1863-1947)

Is ten Bá - rá - nya, Te ott a Gol - go - tán

Tel - jes győ - zel - met vet - tél a harc u - tán.

Üd - vöt ta - lál - hat már az e - gész vi - lág,

Mert meg - fi - zet - ted ott bű - nünk vált - ság - dí - ját.

Fenn - szó - val hír - de - téd a ke - resz - ten:

"El - vé - gez - tem, el - vé - gez - tem!"

2. Isten Igéje, rajtad nyugszik hitem,
E kösziklára üdvöm felépítem.
Teljes a váltság, mit Isten készített,
Bűnös, fogadd el azt: mindenestül tied!
Hozzá mit sem tehetsz, Ő megtevő:
Váltságodat elvégezé.